

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Pred izročitvijo mirovnih pogojev Franciji

Danes se bodo najbrže v Versaillesu sestali pooblaščenca francoske vlade z nemškimi delegati - Italija pri pogajanjih ne bo direktno zastopana - Francija je za ustavev sovražnosti, ne bo pa kapitulirala pred pogoji, ki niso združljivi s častjo operativnih edinic

London, 20. junija. e. Radio poroča po vesteh iz dobro informiranih krogov, da se bodo danes sestali predstavniki francoske vlade z nemškimi pooblaščenca k razgovoru glede mirovnih pogojev. Po nekaterih vesteh bodo razgovori potekali v Versaillesu, kjer naj bi prišlo do novega versailleskega miru.

Po informacijah iz dobro obveščenih krogov Italija ne bo poslala svojih zastopnikov na ta sestanek, ker je bilo v Monakovem zagotovljeno, da bodo zaščiteni italijanski interesi in da bo ugodno italijanskim zahtevam tudi brez direktnega sodelovanja pri pogajanjih.

Francoska delegacija

Bordeaux, 20. jun. s. (Reuter) Po zadnjih informacijah je imenovala francoska vlada za mirovna pogajanja z Nemčijo tri pooblaščenca, ki so že na poti na mesto, ki ga je označila nemška vlada. Uradno to mesto ni bilo objavljeno, domnevajo pa, da bodo pogoji za mir sporocili francoski delegaciji v Parizu ali v Versaillesu.

London, 20. junija. e. (Havas) Po sporocilih iz službenih krogov so bili določeni kot pooblaščenca francoske vlade za raz-

govore o premirju z Nemci sedanji francoski zunanji minister Baudoin, general Uncinger in bivši francoski veleposlanik v Varšavi Leon Noel.

Odlčnost francoske vlade

London, 20. jun. e. (Reuter) V zvezi s francosko ponudbo za ustavev sovražnosti je radijski napovedovalec francoskega radia izjavil:

Dasi je francoska vlada pripravljena najti način za ustavev sovražnosti smo vendarle odločeni, da ne sprejmemo pogojev, ki bi uničili strukturo našega naroda. Predsednik vlade maršal Pétain pravi, da morajo biti pogoji častni. Francija ne bo nikoli kapitulirala, ako pogoji ne bodo v skladu s častjo operativnih edinic. Če se bo to zgodilo, bomo nadaljevali borbo s svojimi zavezniki.

Skupni nemško italijanski mirovni pogoji

Berlin, 20. jun. e. Glede pogojev Francije za sklenitev premirja, ki so bili dolo-

čeni v Monakovem ni mogoče v Berlinu nič konkretnega zvedeti. Z nekaterih mest so izjavili, da so vse kombinacije glede mirovnih pogojev, ki so jih objavili nekateri tuji listi, popolnoma samovoljne.

V krogih blizu zunanjega ministrstva poudarjajo, da gre za nemške in italijanske zahteve, ki jih postavlja Nemčija in Italija skupno in se o teh zahtevah ne more razpravljati ločeno. Če pride do sporazuma s sedanjo francosko vlado, mora biti to tak sporazum, da bo francoska vlada sprejela skupne pogoje. Nemčija in Italija posebej sklepala s Francijo premirje. Poudarja se, da je zveza med Nemčijo in Italijo sedaj trdnjša kot kdaj prej in zato odpadejo vse kombinacije o možnosti sklepanja ločenega premirja s Francijo in Italijo.

Rimske informacije

Rim, 20. junija. e. V tukašnih političnih krogih so mnjenja, da Hitlerjevi in Mussolinijevi predlogi za sklenitev miru s Francijo ne bodo taki, da jih Francija ne bi mogla sprejeti. Za sedaj je težko

delati prognoze in gibanja, kakšni so ti pogoji, toda v Rimu so prepričani, da bo zmagal razum in da bo francoska vlada sprejela pogoje, s katerimi se ne bo uničila Francija, temveč samo omogočila nadaljnja akcija, s katero bi Italija in Nemčija uspešno zaključili pričetke operacije proti Angliji.

Po mnenju rimskih političnih krogov obstajajo samo trije smotri, ki jih želita Nemčija in Italija doseči in sicer:

1. Okupacija francoskih pristanšč ob Atlantiku, to so Brest, St. Nazaire in Bordeaux, brez katerih ne more zamisliti uspešna organizacija blokade proti Angliji.
2. Dominacija na vsem francoskem ozemlju do Pirenejev.
3. Neutralizacija francoskih divizij, ki so še nedotaknjene na fronti proti Italiji.

Basel, 20. jun. s. (Stefani) Včeraj je neka neznana radijska postaja sporočila, da je francoska vlada odklonila nemške mirovne pogoje, ker so za francoski narod nesprejemljivi. Ta vest je zbudila precejšnje presenečenje, ker se ve, da ob času oddaje te vesti nemški mirovni pogoji še

niso bili izročeni francoski vladi.

Berlin, 20. jun. e. (Stefani) Z merodajne strani se izve, da bodo nemške čete nadaljevale operacije z največjo energijo, dokler ne bo francoska vlada brez pridržka sprejela nemških mirovnih pogojev.

Francoska vlada še ni dokončno odklonila angleškega predloga

Bordeaux, 20. junija s. (United Press) Po informacijah, ki jih je bilo mogoče do sredi dobiti iz krogov blizu sedanji francoski vladi, vlada še ni dokončno odklonila angleškega predloga za sklenitev državne unije med Anglijo in Francijo. V dobro počenih krogih tudi ne izključujejo možnosti, da bo angleška vlada svoj predlog v kratkem ponovila.

Bordeaux, 20. junija e. Eden izmed predstavnikov francoske vlade je sredi izjavil, da je treba kljub poizkusom za sklenitev miru z Nemčijo, proučiti angleški predlog o sklenitvi unije med Francijo in Anglijo.

Začetek letalske ofenzive proti Angliji

Ponoči so nemški bombniki izvedli nove napade skoraj na vse dele angleškega ozemlja - Vso noč so se slišale detonacije - številni požari

London, 20. jun. s. (Reuter) Preteklo noč so se nemški letalski napadi na Anglijo zopet ponovili. Zdi se, da so zavzeli celo večji obseg nego oni v noči od torka na sredo. Poročila o napadih prihajajo skoro iz vseh delov Anglije. Tako so bili letalski alarmi tudi v severozahodni Angliji in prišlo je tam tudi do bombnih napadov. To je prvi primer v dosedanjem poteku vojne, da je bila nad severozahodno Anglijo sploh opažena aktivnost sovražnih letal.

Prav tako so izvedli nemški bombniki več napadov ob južni angleški obali. Protiletalski topovi so stopili tu v akcijo in vsi oddelki za zaščito pred letalskimi napadi so bili na delu. Letalski alarmi v južni Angliji so ponehali šele proti jutru. Ob južnozahodni obali je bilo opaženo, da je večje število nemških letal preletelo obalo v smeri proti severu.

Končno poročajo o bombnih napadih tudi iz Severovzhodne Anglije. Vso noč so slišali na več mestih detonacije zaradi eksplozije bomb ter brnenje letalskih motorjev. Očividci pripovedujejo, da sta bili dve nemški letali menda težje poškodovani, ko sta se oddaljevali proti morju. Letalski alarmi v severovzhodni Angliji so trajali pet ur.

London, 20. jun. s. (Reuter) Letalsko in notranje ministrstvo sta izdala davi ob 7.30 komunikie, ki pravi:

V teku pretekle noči so sovražna letala izvedla nove napade na Anglijo. Vrženih je bilo mnogo bomb ob severovzhodni obali Anglije. Škoda je bila povzročena v treh mestih. Izbruhnili je mnogo požarov. Nadalje so bile vržene bombe v grofiji Lincoln, v južni Angliji in v južnem Walesu.

Po dosedanjih podatkih je bilo pri teh napadih ubitih skupno 6 civilistov, ranjenih pa 60. Protiletalski topovi in lovski letala so stopili v akcijo. Najmanj 3 sovražna letala so bila sestreljena, mnogo drugih pa je bilo poškodovanih.

Varnostni ukrepi

London, 20. jun. s. (Reuter) Zaradi možnosti sovražnega vpada so angleške vojaške oblasti proglasile nekatere pokrajine južnozahodne Anglije kot prepovedana ozemlja, v katera ni dovoljen dostop brez pooblaščenega dovoljenja.

Notranje ministrstvo je izdalo na prebivalstvo v vsej Angliji opozorilo, naj v primeru sovražnega vpada ne zapuša svojih domov, temveč ostane na svojih mestih. Izkušnje iz Francije in Belgije so namreč pokazale, da begunci lahko resno ovirajo obrambo.

Moč angleškega letalstva

London, 20. jun. s. (Reuter) Minister za letalsko proizvodnjo lord Beaverbrook je izjavil sinoči da razpolaga Anglija sedaj z več letali, nego jih je imela ob nemškem vpadu na Nizozemsko in Belgijo. Letalska proizvodnja vseh kategorij letal je v Angliji po 10. maju presežala število izgubljenih ope, ki so se primerljivi zaradi raznih nesreč doma. Anglija ima danes tudi več letal nego ob izbruhu vojne. Zelo se je povečala tudi proizvodnja letalskih

motorjev ter ima letalstvo trenutno na razpolago celo več motorjev, nego jih more uporabiti.

Angleži založeni z živežem

London, 20. jun. s. (Reuter) V zgornji zbornici je sporočil minister za prehrano lord Woolton, da ima Anglija na razpolago živeža za več tednov tudi za primer, če bi bili odslej naprej vsi dovozi ustavljeni. V Angliji je več tujih skladišč živeža, ki tvorijo železne rezerve. Te bodo porabljene samo v izrednih primerih. Poleg tega so bile ustanovljene že preje posebne zaloge v pokrajinah, kamor bi bilo v primeru potrebe treba evakuirati večje število civilnega prebivalstva.

Evakuacija otrok iz Anglije v Ameriko

London, 20. junija s. (Reuter) Minister Attlee je sporočil v parlamentu, da vlada ponovno z vso naglico proučuje na podlagi došliih ponudb možnost evakuacije otrok iz Anglije v Zedinjene države, v angleške dominione in kolonije. V svrhu pospešenja in izvedbe te evakuacije bo ustanovljen posebni izvršni odbor in informacijski urad. Vlada nadaljuje glede tega vprašanja posvetovanja z vladami dominionov.

Angleška letala nad sovražnim ozemljem

London, 20. jun. s. (Reuter) Davi je objavilo angleško letalsko ministrstvo komunikie, ki pravi:

Sedaj smo v trdnjavi

ki je dobro branjena in dobro oskrbljena ter obdana z močnim obzidjem Atlantskega oceana - je izjavil Duff Cooper

London, 20. junija e. Propagandni minister Duff Cooper je v svojem govoru po radiu izjavil med drugim:

Ne glede na to, kakšna bi mogla biti pogajanja sedanje francoske vlade z Nemčijo, moramo biti prepričani, da si francoski narod ne bo dovolil, da bi prišel v suženjstvo in da bo ohranil ljubezen do svoje domovine in svoje svobode. Neomajno je prepričanje francoskega naroda, da se mu bo vrnila njegova domovina v celoti in obenem z njo svoboda. Težko je za Anglijo, ko je izgubila s francosko vojsko svojo najmočnejšo oporo, toda mi gojimo še vedno naklonjenost francoskemu narodu, kakor tudi vsem drugim, ki so bili in so še z nami v tem boju.

V bodoče je za nas vprašanje resno, a tudi enostavno. Fronta je znatno skrajšana. Gre samo še za obrambo angleške obale. Mi se bomo borili in imamo za seboj zelo močno obzidje, to je Atlantski ocean od Starega do Novega sveta.

Na drugi strani oceana je Kanada prevelika važne naloge, da proizvaža veliko opremo in nam nudi izveščano moštvo,

Včeraj popoldne in zvečer so izvedli angleški bombniki vrsto uspešnih napadov na sovražna letališča in letala na tleh pri Amiensu in Rouenu. Več letal je bilo uničenih in mnogo hangarjev zadetih. Ponoči so izvedli angleški bombniki zopet velike bombe napade na Foruhrie, Forenje in zapadno Nemčijo. Eno naše letalo pogrešajo.

London, 20. jun. s. (Reuter) O letalskih napadih, ki so jih izvedli angleški bombniki na severozahodno Nemčijo v noči od torka na sredo, je objavilo letalsko ministrstvo sinoči nekaj nadaljnjih podrobnosti. Tako je ugotovljeno, da je bilo samo v Düsseldorfu povzročenih 21 požarov. V Kölnu je bil razstreljen vlak z municijo. Pri Hamburgu je bila zadeta elektrarna. Na bencinska skladišča pri Bremenu je bilo vrženih 250 bomb ter so bili povzročeni veliki požari.

Angleški bombniki so napadli nemške vojaške objekte tudi v Belgiji, na Nizozemskem in v Franciji. Pri Cherbourgu so bile bombardirane nemške oklopne enote, ter jim je bila povzročena velika škoda. Mornariška letala so bombardirala nemško pomorsko oporišče Den Heider na Nizozemskem.

Z vseh teh poletov se niso vrnila tri angleška bombna letala in dve lovski letali. Berlin, 20. junija AA. (DNB) V noči med 17. in 18. junijem so angleška letala letala nad Koblenzom ter ob tej priliki bombardirala vojno bolnico Joffehaus, toda k sreči bombe niso zadele poslopja, temveč so eksplodirale v bližini. Bombe so padle na Kempershof. Levo krilo bolnice se je podrla ter sta bili ob tej priliki ranjeni dve bolničarki.

Amerika pa je največji vir za oskrbo na svetu. Ameriška vlada in ameriški narod sta naša prijatelja. Njih predstavniki nam pravijo, da nas bo Amerika z vsemi naporji oskrbovala z vsemi sredstvi ki jih potrebujemo za borbo. Južno od Amerike ležijo države, ki so prijateljsko razpoložene do Anglije. To so produktivne in plodne države, ki zavzemajo veliko ozemlje. Zato imamo za seboj neizčrpen vir za oskrbovanje, ki nam je na razpolago.

Mi moramo samo odbijati sovražnika vsaj mesec dni, medtem pa se bodo naše rezerve toliko povečale, kolikor se bodo sovražnikove zmanjšale. Vemo, da je sovražnik uporabil vse sile v svojem velikem naporu, da bi dosegel hitro zmago in ne more sprejeti druge vojne. Sedaj smo v trdnjavi, ki je dobro branjena in dobro oskrbljena ter bo vzdržala, dokler ne bodo sovražnikovi naporji izčrpani.

„Gospodarski Gibraltar“

Madrid, 20. jun. AA. (DNB). Španski list se bavijo z vprašanjem angleških rudnikov v Španiji. »Pueblo« in »Información« ugotavljata, da so veliki španski rudniki v Rio Tinto v angleških rokah. Listi naglašajo velike koristi, ki jih imajo angleški lastniki od tega velikega rudnika. »Pueblo« pravi, da je Rio Tinto gospodarski Gibraltar.

se pregreše proti varnosti države, smejo biti postavljene pred vojaško sodišče.

Kanadski obrambni ukrepi

London, 20. jun. (C. Z.) Reuter poroča iz Ottawe, da je kanadska vlada že razširila svoje obrambne ukrepe tudi na francoske kolonije na zapadni polobli. Ni dvoma, da so že podvzeli koraki za zavarovanje francoskih kolonij v primeru, da Francija zaključi separaten mir z Italijo in Nemčijo.

Kairo, 20. jun. s. (Reuter) Egiptski ministri predstavniki Ali Maher paša je sporočil sinoči v parlamentu, da so bile po odredbi vlade egiptске čete umaknjene z libijske meje. Ta ukrep je bil storjen zato, da se prepreči vsak resnejši incident z italijansko vojsko, preden sprejme parlament odločitev glede nadaljnega zadržanja Egipta v skladu z najboljšimi interesi države.

Ali Maher paša je dejal dalje, da izpolnjuje Egipt vse svoje obveznosti iz pogodbe z Anglijo ter da nudi svojemu angleškemu zavezniku vso mogočo podporo z lojalnostjo in dobro voljo.

Kairo, 20. junija. AA. (Reuter) Italijanski poslanik v Egiptu grof Macolini, ki bi moral sinoči zapustiti Egipt z osebjem poslanstva in konzulatov, je še vedno v Kairu.

Kairo, 20. jun. s. (Reuter) Egiptski ministri predstavniki Ali Maher paša je sporočil sinoči v parlamentu, da so bile po odredbi vlade egiptске čete umaknjene z libijske meje. Ta ukrep je bil storjen zato, da se prepreči vsak resnejši incident z italijansko vojsko, preden sprejme parlament odločitev glede nadaljnega zadržanja Egipta v skladu z najboljšimi interesi države.

Ali Maher paša je dejal dalje, da izpolnjuje Egipt vse svoje obveznosti iz pogodbe z Anglijo ter da nudi svojemu angleškemu zavezniku vso mogočo podporo z lojalnostjo in dobro voljo.

Kairo, 20. junija. AA. (Reuter) Italijanski poslanik v Egiptu grof Macolini, ki bi moral sinoči zapustiti Egipt z osebjem poslanstva in konzulatov, je še vedno v Kairu.

Kairo, 20. jun. s. (Reuter) Egiptski ministri predstavniki Ali Maher paša je sporočil sinoči v parlamentu, da so bile po odredbi vlade egiptске čete umaknjene z libijske meje. Ta ukrep je bil storjen zato, da se prepreči vsak resnejši incident z italijansko vojsko, preden sprejme parlament odločitev glede nadaljnega zadržanja Egipta v skladu z najboljšimi interesi države.

Zbiranje ruskih čet v Baltiku

Riga, 20. junija e. (United Press) Sovjetska Rusija je zbrala v Baltiku že nad deset armadnih zborov. Vsa baltiška letališča so prenapolnjena s sovjetskimi letali. Večji del teh letal je dospelo na letališča v teku pretekle noči. Nprestanopas se nadaljuje dovoz novega vojnega materiala. Obenem pa nemška vojska zbira močne čete v Vzhodni Prusiji.

Helsinki, 20. junija s. (DNB) V merodajnih finskih krogih so večeraj odločno demantirali govorice, da bi sovjetska Rusija nameravala napasti Finsko. Finskim uradnim krogom ni o teh načrtih ničesar znane.

Curih, 20. junija. Beograd 10, London 15.50, New York 445, Milan 22.50, Madrid 40, Berlin 178.25, Stockholm 106.25, Sofija 4, Bukarešta 2.25.

se pregreše proti varnosti države, smejo biti postavljene pred vojaško sodišče.

Kanadski obrambni ukrepi

London, 20. jun. (C. Z.) Reuter poroča iz Ottawe, da je kanadska vlada že razširila svoje obrambne ukrepe tudi na francoske kolonije na zapadni polobli. Ni dvoma, da so že podvzeli koraki za zavarovanje francoskih kolonij v primeru, da Francija zaključi separaten mir z Italijo in Nemčijo.

Kairo, 20. jun. s. (Reuter) Egiptski ministri predstavniki Ali Maher paša je sporočil sinoči v parlamentu, da so bile po odredbi vlade egiptске čete umaknjene z libijske meje. Ta ukrep je bil storjen zato, da se prepreči vsak resnejši incident z italijansko vojsko, preden sprejme parlament odločitev glede nadaljnega zadržanja Egipta v skladu z najboljšimi interesi države.

Ali Maher paša je dejal dalje, da izpolnjuje Egipt vse svoje obveznosti iz pogodbe z Anglijo ter da nudi svojemu angleškemu zavezniku vso mogočo podporo z lojalnostjo in dobro voljo.

Kairo, 20. junija. AA. (Reuter) Italijanski poslanik v Egiptu grof Macolini, ki bi moral sinoči zapustiti Egipt z osebjem poslanstva in konzulatov, je še vedno v Kairu.

Kairo, 20. jun. s. (Reuter) Egiptski ministri predstavniki Ali Maher paša je sporočil sinoči v parlamentu, da so bile po odredbi vlade egiptске čete umaknjene z libijske meje. Ta ukrep je bil storjen zato, da se prepreči vsak resnejši incident z italijansko vojsko, preden sprejme parlament odločitev glede nadaljnega zadržanja Egipta v skladu z najboljšimi interesi države.

Ali Maher paša je dejal dalje, da izpolnjuje Egipt vse svoje obveznosti iz pogodbe z Anglijo ter da nudi svojemu angleškemu zavezniku vso mogočo podporo z lojalnostjo in dobro voljo.

Kairo, 20. junija. AA. (Reuter) Italijanski poslanik v Egiptu grof Macolini, ki bi moral sinoči zapustiti Egipt z osebjem poslanstva in konzulatov, je še vedno v Kairu.

Kairo, 20. jun. s. (Reuter) Egiptski ministri predstavniki Ali Maher paša je sporočil sinoči v parlamentu, da so bile po odredbi vlade egiptске čete umaknjene z libijske meje. Ta ukrep je bil storjen zato, da se prepreči vsak resnejši incident z italijansko vojsko, preden sprejme parlament odločitev glede nadaljnega zadržanja Egipta v skladu z najboljšimi interesi države.

Odkrite zarote v Urugvaju in Kanadi

Montevideo, 20. jun. s. (Reuter). Oblasti so odredile, da bodo zaradi odkritja zarote, ki je pripravljala prevrat v Urugvaju, do nadaljnjega vse strateško važne točke Urugvaja vojaško zastražene. Sicer izjavljajo na merodajnih mestih, da je sedaj nevarnost za prevrat že odstranjena.

Ottawa, 20. jun. s. (Reuter). Zaradi pripravljanja prevrata v Kanadi je postavil pred sodišče 11 vodilnih članov demokratske kanadske stranke »National Union«. Državni pravdnik je sporočil, da so bili pri obtožbah najdeni dokumenti, ki pričajo, da je bil še v teku leta 1940. v načrtu prevrat v Kanadi.

Izjava bolgarskega ministrskega predsednika

Sofija, 20. jun. e. Predsednik bolgarske vlade Filov se je razgovarjal z novinarji in izrazil svoje zadovoljstvo, kakor tudi zadovoljstvo bolgarske vlade in bolgarskega naroda, da se je že pričelo govoriti o miru. Kaže, da se sklenitev miru približuje, kar pa ne pomeni, da bi zaradi tega bolgarska vlada spremenila svoje zunanjo politiko. Vlada z veliko pozornostjo zahteva razvoj položaja in bo sliha vsa, da zaščiti interese države. Vlada una, da se bodo njene zahteve in njeni interesi priznali, ker sta oba vojujoča se tabora izjavila, da se z novim mirom ustvarja nov red, ki bo slovel na pravici.

Manevrski umik francoske vojske na vsej fronti

Kljub neprestanim in ogorčenim borbam s premočnim sovražnikom je morala francoskih čet sijajna

Bordeaux, 20. junija. AA (Havas) Silno francosko poročilo z bojišča se lahko dopolni s temi podrobnostmi:

Pod velikim pritiskom nemških oklopnih divizij in zaradi učinka nemškega letalstva je bila fronta, ki jo drže naše armade v zadnjih štirih dneh presekana na več krajih.

Naše enote na zapadu se pod poveljstvom generalov de la Lorancya in Langloisa umikajo proti Bretagni in proti spodnji Loiri.

Armade okrog Pariza, ki so pod poveljstvom generalov Alamea, Freres in Tounina, se bjelejo s sovražnikom na srednji Loiri in so v zadnjem trenutku dobile nalogo, naj se umaknejo proti jugu da bi se ustavile na boljših položajih.

Naše armade v Champagni so z bokov pritisnile nemške oklepne enote in zato se naše divizije poskušajo prebiti proti Dijonu.

Naše armade v Loraini pod poveljstvom generalov Condina in Boura se upirajo bataljonske kvadrate in se upirajo sovražniku ter se v redu umikajo proti zapadnim Vogezom, da bi prebile sovražni obroč.

Naša armada v Alzaciji, ki je pod poveljstvom generala Laureca, ki jih poskušajo obkoliti.

Potemtakem so vse naše armade odrezane in se bore vsaka na svojem odseku, vendar pa je vsaka od njih ohranila svojo enotnost in sposobnost za materinski umik v smeri, ki so jim določene in ukazane. Ker se iz dneva v dan in brez vsakega odpora bore s premočnim sovražnikom, je naravno, da imajo naše čete izgube in da so izmučene, toda navzlic temu je njihova moralna sijajna. Vse se kar najbolj ograščeno bore proti napadalcem.

Zeneva, 20. jun. AA. (DNB) Garnizija francoske trdnjave Fort de Rouse, ki je v neposredni bližini švicarske meje, je prestopila švicar ter se predala švicarskim oblastem. Posadka šteje 400 vojakov ter je bila internirana.

Tudi Lyon v nemških rokah

London, 20. jun. s. (Reuter) Francoski radio je davi javil, da so pomoči prvi oddelki nemške vojske zasedli Lyon.

Francozi bodo branili Toulon

Bordeaux, 20. jun. s. (Reuter) Vojaški poveljnik francoske vojske luke Toulon je razglasil po radiu, da Toulon ni bil proglašen za odprto mesto in da ga bodo Francozi do zadnjega branili. Toulon je, kakor znano, glavno oporišče francoske vojsne mornarice v Sredozemskem morju.

Italijansko poročilo o položaju

Rim, 20. junija e. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča: Francoske čete, ki so v umiku, se bore samo še za čast svojih zastav. Francoski parlamentarci, ki jih je določil maršal Petain za razgovore z nemškimi zastopniki, so včeraj prišli v Bordeaux. Francoska vlada se zdaj bavi z vprašanji upravnega značaja in z vprašanji prehrane civilnega prebivalstva. Vsa obala Bretagne je zavzeta. Nemška vojska v centru stalno napreduje. Na vzhodu marširajo nemške čete v dveh kolonah proti Lyonu. Zavezle so Vichy. V Alzaciji in Loraini rušijo nemške čete Maginotovo črto. Strasbourg, Colmar in Nancy so v nemških rokah. Mulhousen je obkrojen in

ga napadajo nemške čete. Bojišče v Vogezih stalno napadajo nemški letalci. Vespas med Nancyem in Metzom je v nemških rokah. V Loreni in Alzaciji je položaj nejasen, ker se nekateri francoski oddelki še bore, nekateri pa še niso stopili v vojno akcijo drugi se predajajo. Okoli polovice Maginotove črte je že v nemških rokah.

Bombni napad na Bordeaux

London, 20. junija s. (Reuter) Iz Bordeauxa poročajo, da so dav: nemška letala izvedla velik bombni napad na mesto. Ker je v mestu zelo mnogo beguncev, se boje, da je število žrtev veliko.

Madrid 20. junija s. (DNB) Begunci, ki prihajajo preko francoske meje v Irún, pripovedujejo, da se baje francoska vlada iz Bordeauxa preselila v Bayonne v bližini španske meje.

Govor francoskega veleposlanika v Londonu

London, 20. junija e. (Havas) Francoski veleposlanik v Londonu Corbin je v svojem snočnjem radijskem govoru poudaril, da je imela Francija v preteklosti velike nesreče, a jih je vedno prebrodila. Naj bo v tem trenutku preizkušnje Francije še tako velike, vendar bodo vrline francoske rase, prekaljene v prejšnjih izkušnjah, ostale nedotaknjene in bodo pripomogle k vstajenju domovine. Veleposlanik je dodal, da bodo angleške radijske postaje odsej povečale francosko informativno službo v angleškem radiu.

London, 20. junija s. (Reuter) Ker je sedaj že mnogo francoskih radijskih postaj pod nemško upravo, je na prošnjo uglednih francoskih krogov prevzela angleška radijska družba posebno informacijsko oddajno službo za Francijo. Oddajo je snočil svetovni otvoril francoski veleposlanik v Londonu Corbin in dejal, da bodo te oddaje angleškega radija sigurna osnova, na kateri bo mogoče ohraniti vero v bodočnost Francije med francoskim prebivalstvom.

London, 20. junija s. (Reuter) Tukajšnja francoska kolonija je odločno za to, da Francija nadaljuje borbo ob strani zaveznikov.

Pariški župan

Bordeaux, 20. jun. AA. (Havas) Nekateri listi so prinesli vest, da je bil Chiappe imenovan za guvernerja Pariza. Agencija Havas s tem v zvezi sporoča, da so pariški občinski odborniki, ki so ostali v mestu, soglasno izvolili Chiappa za predsednika občine in da je on v tem svojstvu določen, da zastopa interese mesta Pariza pred nemškimi oblastmi.

Pomoč ameriškega Rdečega križa

New York, 20. junija AA. (Havas) Ameriški Rdeči križ sporoča, da bo v 10 dneh lahko poslal v Evropo ladjo z živili, zdravili, obleko in bolnišničnimi avtomobili. Prva ladja, ki jo je v ta namen kupil ameriški Rdeči križ, je »Mekisport« ki bo odplula v soboto iz New Yorka v Bordeaux. Tovor ladje bo imel vrednost enega milijona dolarjev.

naravi žgočo, srbečo bolečino. Koža je žilavda in nekoliko oteklina. Na teh lisah se razvije mehurček, ki vsebuje prozorno tekočino. Zdravnik je imel priliko opazovati celo za oreh velike mehurje. Zdravljenje traja 7 do 10 dni in bolezen ne zapusti nobenih hujših posledic. Ozdravljena koža ostane le delj časa pigmentirana. Če se koža vname v večjem obsegu, se bolniki pogosto prestrašijo, vendar jim ne grozi nobena resna nevarnost.

Dokaz, da ta kožna obolenja povzročajo rastline, se nam nudi pogosto v tem, da li se na koži kažejo precej verno sliko, odvisno od rastline, povzročiteljice bolezni. Tudi sam zdravnik je že obšel za to boleznijo po kopanju na prostem. Pozneje je kraj, kjer se je sončil, preiskal in na pokosenem travniku je našel jamezno podobna semena in posušena stebila s pernatimi velikimi listi. Ta rastlina se imenuje pastinaka ali pasternak, rebrinec (Pastinaca sativa); spada v vrsto kobilnic in raste pogosto po travnikih ter je kot plevel zelo neprijateljeva rastlina. Čvete rumeno, seme pa je podobno kumini in janczu. Ko cvete, julija in avgusta, ima korenina polno jedkega soka. Pisec sodi, da vsebuje tudi posušena kakor sveža rastlina v vseh nadzemskih delih s cvetjem in semenom vred neko eterično olje, ki povzroča kožno vnetje. Napravljen je tudi poskus ter z raznimi zmletimi deli pastinake nadrgnil kože in vselej se je pojavilo vnetje. Tudi drugi avtorji so ugotovili, da vnetje povzroča pastenaka, a naštevajo tudi še druge, tako škodljive rastline, n. pr. navadni dežen ali bršč, ki je znana plevelna rastlina močvirnih travnikov, dalje navadni rman, ki cvete vse poletje in ga je dovolj na naših travnikih (ima drobno bele ali rožnate rdeče cvetove, ki so razviti na vrhu stebila v ploščato česuljo), zlatice, mleček itd. Zlatice veljajo med kmeti sploh za strupeno cvetje ter jih zato nihče ne trga, meščani jih pa na izletih lahkomišno trgajo, a tudi kopalci so premalo pazljivi pred njimi. Dr. Jakša omenja, da je ugotovil številne primere kožnega vnetja pri kopalcih, ki so polegali med zlaticami ob Gradaščici.

Opozoriti je treba, da so precej nevarne rastline tudi razne primule, ki spadajo v vrsto jegličev in ki so pri nas priljubljene

sozne cvetice, lončnice. Kožna vnetja po primulah se pojavljajo vse leto, najbolj pogosto pa spomladi. Zdravnik je ugotovil, kožna vnetja, povzročena po primuli, tudi pozimi. Nekateri ljudje so posebno občutljivi proti primulam. Ugotovljena je že kemična sestavina strupenega soka, ki ga vsebuje primula in ki se imenuje primulin. Kemična formula se glasi: C₁₀H₁₆O₄ a C₁₀H₁₄O₄. Pri drugih rastlinah pa kemična sestavina strupenih sokov še ni znana. Nekateri ljudje so tako občutljivi, da se jim koža vname že zaradi samega izhlapevanja strupenega soka primule, ne da bi prišli v neposreden stik z rastlino. Končno pisec ugotavlja, da je ugotovil kožno vnetje pri nekaterih bolnikih tudi po smirnicah in narcisah in sklepa, da je strupen cvetni prah teh cvetlic. Povzročiteljev kožnih vnetij je torej mnogo med rastlinami, a priporočljivo bi bilo, da poznamo vsaj najnevarnejše

Zadnja poročila:

Danes je opoldne je odpotovala francoska delegacija

San Sebastiano, 20. jun. z. (Stefani) Francoska delegacija, določena za mirovna pogajanja, je pod predsedstvom zunanjega ministra Baudoina odpotovala danes opoldne z letalom na kraj sestanka, ki je na ozemlju, ki so ga zasedli Nemci.

Zeneva, 20. junija. AA. (DNB) Francoski radio poroča, da so pooblaščenec, ki bodo vodili pogajanja za sklenitev premirja, odpotovali z letalom. Krila letala so belo pobarvana. Francoski radio dodaja, da se ne bodo sporočila niti imena delegacij, niti čas in kraj sestanka.

London, 20. jun. s. (Reuter) Potem, ko je francoska vlada včeraj imenovala svoje pooblaščenca za mirovna pogajanja, je nemška vlada sporočila francoski vladi, kdaj in kam naj pride francoska delegacija na pogajanja.

Italijanski glas o mirovnih pogojih

Milan, 20. junija. AA. (Stefani) »Corriere della Sera« objavlja članek, v katerem ostro napada Veliko Britanijo, Velika Britanija, pravi list, je kriva za vse mednarodne napetosti, in ona je kriva tudi za neuspeh Francije. List pravi, da je zadnji Churchillov govor zelo značilen. Churchill pripisuje Franciji in samo Franciji skupne napake, ki so povzročile zlom francoske vojske. Toda stvarno je Anglija tudi odgovorna za poraz Francije. Mirovni pogoji, ki bodo vsiljeni Franciji, pravi list, bodo taki, da bo Evropa osvobodena ne samo vojaške premoči Francije, temveč bo Evropi omogočeno osvoboditi se tudi dosedanjega vpliva Velike Britanije.

Rim, 20. junija. AA. (Stefani) Vojaški strokovnjak »Messaggera« piše o položaju Francije ter pravi, da so propadli vsi pozikiški Francije, da bi organizirala novo bojišče proti nemškemu prodiranju. V članku se trdi, da so francoske čete kompaktne edino v Alpah.

Kaj pravi nemški tisk

Berlin, 20. junija. z. (Stefani) Danšnji »Völkischer Beobachter« piše, da pride sedaj na vrsto Anglija in se bo šele sedaj pokazalo, kakšni junaki so Angličani, kadar se bore sami. Kajti doslej se Angličani še niso nikoli borili sami razen z Buri in Arabci.

Glede na nestrpnost v pričakovanju nemških mirovnih predlogov piše »12 Uhr Blatt«, da je morala Nemčija 1. 1918. čakati 31 dni na pogoje zmagovalnih zaveznikov. Sedaj premaganim Francozom ne bo treba tako dolgo čakati, toda pričakovati ne smejo velikodušnosti osi Rim-Berlin. V pisarni bivšega predsednika Reynauda so našli popolnoma razkosana v majhne državice.

Italijansko vojno poročilo

Rim, 20. junija. z. Vrhovno poveljstvo italijanske armade je objavilo, da so bile številne letalske in pomorske sovražne baze v Sredozemskem morju, kakor Bizerta, Borgo, Ajaccio, Bonifacio, Porto Vecchio bombardirane in je bila povzročena velika škoda. Vsa italijanska letala so se vrnila na svoja oporišča. Neko francosko vojno ladjo je potopila italijanska podmornica. V Severni Afriki so se nadaljevala operacije. Na meji Cirenaica so italijanska letala razpršila sovražne sile. Dve naši letali se nista vrnila. V Vzhodni Afriki so italijanska letala bombardirala Aden in druga važna angleška oporišča v Sudanu in Keniji. Napravila so veliko škodo. Eno naše letalo se ni vrnilo. Sovražnik je ponovil napade na Ligurijo in Sardinijo. Žrtev ni bilo in tudi ne večje škode.

Skupni interesi Litve in Rusije

Kovno, 20. junija. AA. (DNB) Litvanjska vlada je priredila banket na čast predstavnika sovjetske vlade Dekanozovu. Za časa banketa sta predsednik vlade Paleškie in Dekanozov izmenljiva zdravili. Ter naglasila litvansko sovjetsko prijateljstvo in skupne interese obeh držav.

Kovno, 20. junija. AA. (DNB) Nova vlada je sklenila razpustiti politično zvezo znano pod imenom »Tautėnys«. Tej zvezi so pripadali skoro vsi člani litvanske vlade ter tudi sam predsednik Smetona.

Ameriška atlantska eskadra

New York, 20. jun. AA. (Havas) Mornariško ministrstvo sporoča, da bodo začeli graditi eskadro rušilcev za Atlantski ocean. Ta eskadra, kateri bo poveljeval viceadmiral Rajhmouth, bo štela 100 vojnih ladij, večinoma rušilcev.

Washington, 20. junija. AA. (Reuter) Finančni minister Morgenthau je izjavil, da je francoska vlada odstopila Zedinjenim državam načrte motorja »Hispano-Suiza«. Patenti se bodo uporabili za proizvodnjo omenjenih letalskih motorjev v Zedinjenih državah za Francijo in njene zaveznice.

Usoda naših izseljencev v zapadni Evropi

Naši rudarji niso zapustili dela na Nizozemskem, znana pa je usoda naših izseljencev v Belgiji in severni Franciji

Ljubljana, 20. junija

Vojna vihra je prizadela tudi naše izseljence v zapadnih evropskih državah. Rav tam, kjer so bile največje kolonije naših izseljencev na Nizozemskem, v Belgiji in Franciji, so bila prejšnje tedne pribešena najstrašnejših bitk. Vojna vihra je skozi mnoge industrijske kraje s hitrostjo tornada, tako da je bilo pri vsej nesreči še precej sreče, kar se zdi sicer na prvi pogled paradoksi; boji so besneli tu in tam s takšno naglico, da ni bilo časa niti za preseljevanje prebivalstva. Vemo sicer, da je bilo v Belgiji in Franciji pravo preseljevanje narodov, a begunci so v mnogih primerih trpeli celo mnogo bolj hkrati prebivalci, ki niso zapustili svojih krajev. Mnogo manj kakor v Belgiji in severni Franciji so se ljudje umikali pred strahotami vojne na Nizozemskem. Značilno je tudi, da je bilo iz mnogih obmejnih krajev na nemško-nizozemski meji in francosko-nemški manj beguncev kakor n. pr. iz središča Belgije in severne Francije. V Belgiji ni bilo skoraj kraja, odkoder ne bi ljudje bežali. Zato bi morda kdo mislil, da so ostali zapuščeni tudi industrijski kraji ob nemško-nizozemsko-belgijski tromeji blizu Maastrichta, kjer je prišlo najprej do spopada, ko se je začela prva nemška ofenziva. Prav v tistih krajih pa so naši izseljenci ostali pri svojem delu kakor vemo po zanesljivih vesteh.

Razumljivo je, da se svojci in sorodniki izseljencev v domovini živo zanimajo za usodo naših ljudi, ki si služijo kruh v zapadnih evropskih državah. Ko se je začela velika ofenziva, niso več prihajale vesti v domovino od dopisnikov naših izseljencev, pa tudi izseljenci nam niso mogli več redno dopisovati. Težko je bilo celo dobiti vesti od naših konzularnih oblasti. Zato še niso zbrani nobeni zanesljivi podatki, kaj je z našimi izseljenci, ki so živeli v Belgiji in industrijskih krajih severne Francije. Znano je le, da delajo še vedno kakor pred vojno naši rudarji v Belgiji ob francoski meji v Monsu in Charlerolu.

V Belgiji naši izseljenci sedaj nimajo svojega konzularnega zastopstva. Znano

je, da se je vrnil iz Bruslja naš izseljenski odposlanec ing. J. Svajger, ki je napravil z izseljenskimi učitelji štovičkom odisejado po vdoru nemške vojske v Belgijo. Svatopluk Štoviček je sedaj v Ljubljani. Naše oblasti še niso mogle ugotoviti, ali je pobegnilo iz Belgije kaj naših izseljencev ali ne. Nedvomno jih je nekaj potegnil s seboj kot beguncev v Francijo. V domovino se še niso začeli vračati, vsaj ne v večjem številu. Sedaj je pač zelo težko in tvegan tako dolgo potovanje, zlasti še, če je človek brez dokumentov in denarja. Naše oblasti bodo seveda skušale zaščititi naše izseljence v novih razmerah in prizadebiti nuditi pomoč, če bo le mogoče. Nekaj ukrepov je bilo že storjenih v ta namen, predvsem za izseljence v zapadni Nemčiji po našem konzulatu v Düsseldorfu.

Cepprav še niso zbrani podrobni in številnejši podatki, moremo vendar potolažiti svoje in sorodnike naših izseljencev, da sedaj našim rojakom v Belgiji, severni Franciji in zlasti na Nizozemskem in v zapadni Nemčiji ne preti nobena večja nevarnost. Ker so mnogi ostali pri kruhu v krajih na nemško-belgijski meji (Eysden, Beringen, Zwartberg itd.), smemo po tem soditi, da se bodo naši rudarji, če so že zapustili kraje, kjer so bili zaposleni v Belgiji, bodisi vrnili — morda so se že — ali so pa tu in tam tudi ostali pri svojem delu.

Povsem zanesljive so pa vesti, da so naši rudarji s svojimi družinami ostali v nizozemskih krajih ob nemški meji, saj so prispele nedavno od našega konzula v Rotterdamu. Tako so ostali naši rojaki v naslednjih nizozemskih krajih: v Heerlenu, Eysdenhovu, Nieuvehovu, Hoenbroeku, Geleenu, Lutterdu in Brunsumu. Po uradni statistiki je na Nizozemskem okrog 1000 naših ljudi (z ženami in otroci, medtem ko je rudarjev samih okrog 320). V Belgiji je židov okrog 2.500 Slovencev.

Upanje je, da se bodo razmere kmalu normalizirale ter da bodo sorodniki izseljencev kmalu začeli zopet redno dobivati dopise iz zapadnih evropskih držav. Z Nizozemskega so že začeli prihajati dopisi.

Številne prijave za bencinsko mešanico Največ prijav za podjetja iz kovinarske stroke — V zadnjih mesecih število prijav stalno narašča

Ko so bili izdani ob koncu novembra lani prvi predpisi glede omejitve prometa z motornimi vozili, je zbornica za TOI v Ljubljani v zvezi z akcijskim odborom za ureditev vprašanja tekočih goriv za motorni promet v Sloveniji ukrenila potrebne korake za spremembo teh predpisov, da bi se zagotovilo kolikor toliko normalno funkcioniranje motornega prometa. Obseg tega dela zbornice kaže podatki o poslovanju z nakazili za tekoče gorivo v preteklih mesecih.

V smislu čl. 8 navedbe št. 3 je bilo zbornici s strani obrtniških obratov dostavljeno sledeče število prijav in dodeljena sledeča količina bencinske mešanice:

Za mesec marec je bilo 545 prijav za 12.797 kg bencinske mešanice, za mesec april je bilo 545 prijav za 12.816 kg bencinske mešanice, za mesec maj je bilo 646 prijav za 16.309 kg bencinske mešanice in za mesec junij je bilo 754 prijav za skupno 19.648 kg bencinske mešanice.

Po strokah je podala v mesecu marcu kovinarska stroka 290 prijav za dodelitev 6.653 kg bencinske mešanice. V kovinarski stroki, torej pri mehanikih, kleparjih in ključavničarjih, se uporablja bencinska mešanica za spajanje (lotanje), pocinjenje, za čiščenje kovinskih predmetov, motorjev, koles itd. Tiskarska stroka je podala 42 prijav za dodelitev 2900 kg bencinske mešanice, ki se uporablja za čiščenje tiskarskih strojev. Razni obrtniki, kakor na pr. soboslikarji, elektromehaniki, kemičniki, čistilci, vulkanizerji, izdelovalci krcm, past itd. so podali 213 prijav, na katere je bilo izdano dovolilo za nakup 3245 kg bencinske mešanice.

Kar se tiče industrijskih obratov, je bilo dostavljenih sledeče število prijav in dodeljena sledeča količina bencinske mešanice:

Za mesec marec je bilo 77 prijav za 8334 kg, v aprilu 77 prijav za 8334 kg za maj 98 prijav za 11.057 kg in v juniju 113 prijav za 12.505 kg bencinske mešanice.

Glede posameznih strok je bila porazdelitev v mesecu marcu naslednja:

V tekstilni stroki je bilo 20 prijav in izdano prav toliko število dovolil za nakup bencinske mešanice v skupni količini 1917 kg. Mešanica se uporablja za čiščenje strojev, motorjev, krogljnih ležajev za po-pravila na tiskarskih ploščah za mešanje barv, za čiščenje madežev na blagu itd. V kovinski stroki je bilo 16 prijav in izdano tudi 16 dovolil za nakup mešanice v skupni količini 1874 kg, ki se uporablja v čistilne svrhe, pri izdelovanju hladilnih strojev, pri montaži turbinskih in krogljnih ležajev, za lakiranje kos in sprov, za spajalne svetilke, za čiščenje pri galvanizaciji, pokrovanju, ponikanju itd.

V usnjarski stroki je bilo 7 prijav in izdano 7 dovolil za nakup bencinske mešanice v skupni količini 1328 kg, ki se uporablja za ekstrakcijo pri izdelavi usnja, za čiščenje strojev, za topljenje impregnacijske mase itd.

V kemični stroki je bilo 7 prijav in izdano 7 dovolil za nakup bencinske mešanice v skupni količini 918 kg, ki se uporablja za čiščenje strojev, aparatov, elektromotorjev itd.

V živilski stroki je bilo 8 prijav in izdano 8 dovolil za nakup bencinske mešanice v skupni količini 446 kg. Bencinska mešanica se uporablja v tej stroki pri vlivanju tankolita, pri čiščenju tankov, kadi in strojev.

V čevljarški stroki sta bili 2 prijavi in sta bili izdani 2 dovolila za nakup bencinske mešanice v skupni količini 445 kg, ki se uporablja pri izdelovanju gumijastih izdelkov, pri izdelovanju čevljev, čiščenju strojev itd.

V lesni stroki so bile 4 prijave in izdana 4 dovolila za nakup bencinske mešanice v skupni količini 277 kg. V papirni stroki so bile tudi 4 prijave in izdana 4 dovolila za skupno 407 kg bencinske mešanice.

Kar se tiče nakupa bencinske mešanice za pogon stalnih in premičnih motorjev, izdaja zadevna dovolila v smislu čl. 9 navedbe št. 3 k. banska uprava v Ljubljani, ki pa je dejansko začela z izdajo takih dovolil z dne 1. maja letos. Za nakup čistega bencina pa je v vsakem primeru upravičena izdajati dovolila pristojna finančna direkcija.

V smislu zahteve osrednjega odseka trgovcev s tekočimi gorivi je ministrstvo za trgovino in industrijo pred kratkim obvestilo zbornico za TOI v Ljubljani, da se je minister za trgovino in industrijo zavezal za to, da se ugotovi zahtevi trgovcev podrobnosti s tekočimi gorivi glede 100% brutto zaslužka od prodajne cene 1 litra bencinske mešanice. Cepprav stvar s tem še ni definitivno rešena, je vendar razveseljivo, da je minister za trgovino in industrijo osvojil stališče trgovcev s tekočimi gorivi.

Smrtna nesreča na postaji v Trbovljah

Ljubljana, 20. junija

Na premogovnem kolodvoru v Trbovljah se je pripetila včeraj popoldne huda nesreča, ki je zahtevala življenje 52-letnega železniškega kurjača Josipa Gubslitnerja, stanujočega na Magdalenski cesti v Mariboru. Gubslitner je prišel s tovornim vlakom s kolodvoru v Trbovljah. Vlak sta ustavila s strojevodjo zraven separacije na premogovnem kolodvoru, da napolnita tender z vodo. Tamkaj je sedaj, odkar delajo v premogovni karjeri s pospešeno naglico, silno živahno. Medtem, ko je imel Gubslitner okrog lokomotive polno posla, je privozil mimo premikalni vlak, ki se mu nesrečno ni pravi čas umaknil. Gubslitner je prišel med vagoni, ki so ga stisnili, da je omahnil na stranski tir s hudimi notranjimi in zunanji poškodbami. Tovariši železničarji, ki so opazili nesrečo, so ga takoj odnesli v bližnje poslopje, kamor je bil poklican zdravnik. Na njegovo odredbo so ga naložili na vlak, ki vozi proti Ljubljani, da bi ga oddal v bolnišnico, a je ponesrečenec že med prevozom umrl. Gubslitnerja ne v Ljubljani namestu v bolnišnico odpeljali v prosekuro.

Pogreb ponesrečenega kurjača Josipa Gubslitnerja bo danes ob 17. iz mrtvašnice splošne bolnišnice. Vabimo vse službe prosto članstvo, da se pogreba udeleži. UJN2B.

SOKOL

Sokol Vlk poziva ponovno svoje člane in članice, naj čim prej izročijo svoje legitimacije v pregled; sprejemajo se v pisarni vsak večer od 19. dalje. Kdor do 30. junija ne bo izročil svoje legitimacije, ga bomo brezpogojno črtali iz seznama članstva, kdor pa legitimacije še nima, jo more dobiti v pisarni sokolskega doma pri bratu statističarju. Uprava pričakuje od vsega članstva, da se bo zavedalo svojih dolžnosti v teh težkih in resnih časih in da se bo članstvo odzvalo temu pozivu. Uprava!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Jubilejni film posvečen spominu na najslavnejši svetovni plesni par
Akordi sreče
 GINGER ROGERS in FRED ASTAIRE
 ter najslavnejši broadwayski plesalci,
 pevci, muziki in komiki!
 VERNON in IRENI CASTLE!
 Najrazkošnejša oprema — divne
 toaletne — muzikalne senzacije!
 DANES ob 16., 19. in 21. uri.
KINO UNION, tel. 22-21

SAMO SE MOJSTER DUŠ v režiji ANATOLA LITVAKA.
 EDW. G. ROBINSON.
 Misterij kirurga, o katerem se ne more trdit, ali je genijalen raziskovalec, norec
 ali zločinec.
 KINO MATICA, tel. 21-24 — Ob 16., 19., 21. uri.

Jezdec fantom II. del Samo se danes in jutri ob 16., 19. in 21.
 KINO SLOGA — TELEFON 27-30
 Kovbojski film močnih senzacij in divjih pustolovščin.

DNEVNE VESTI

— Pripravljenost Rdečega križa v drugih državah je bila tudi v sedanji vojni potreba. Koliko gorja so lajsale ustanove Rdečega križa ranjenecem, bolnikom in beguncem! Brez Rdečega križa bi bilo gorje še večje! Zato pomagajmo tudi namemu Rdečemu križu in darujemo mu v naravi razni sanitetni material, posteljnino, perilo; če ga pa nimamo odveč, pa v denarju!

— Iz »Službene listae«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 49. z dne 18. t. m. objavlja uredbu o kontroli zaloge blaga; odločbo o razširitvi kontrole cen; spremembe in dopolnitve uvozne in izvozne tarife v predlogu zakona o občni carinski tarifi; oporocitev proizvodov z dvostanišnih posestev od uvoznih carinskih davčnin in imenovanje nove izpitne komisije za kinopreparatore.

— Razpis zdravniške službe. Banska uprava v Ljubljani razpisuje službo zdravniško, uradniškega pripravnika v banovinski bolnišnici v Murski Soboti. Prosilci morajo imeti pogoje za sprejem v banovinsko službo v smislu § 3 zakona o uradniških v zvezi čl. 1 pravilnika o službenih razmerjih, ustanavljanju mest in prejemkih banovinskih službenikov dravske banovine ter dovršeno zdravniško pripravniško dobo. Prosilce naj se vlože pri banski upravi v Ljubljani do 10. julija.

— Živalske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju 8. junija je bila sinavica in parkljevka na 2 dvorcih, vranični prisad na 1, steklina na 7 dvorcih, garje na 2, mehurčasti izpuščaji na 2, svinjska kuga na 14, svinjska rdečica na 9 in kuga čebelarjev na 1 dvorcu.

— Iz diplomatske službe. V zadnjem tednu je dobilo Skopje dva nova konzularna zastopnika. Za nemškega konzula je bil imenovan Heribert von Trol-Oberfeld, bivši avstrijski konzul v Ljubljani in svetnik avstrijskega poslanstva v Beogradu. Za angleškega konzula v Skopju je bil imenovan Ralf Parker, po poklicu novinar.

DOBRNA

Vam nudi zdravje in idealen mir v sedanjem viharjem času. — Sezona je normalna in nujno rezerviranje stanovanj je potrebno.

— Vprašanje naše preskrbe z bombažem. Naša država mora uvažati na leto okrog 40.000.000 kg bombaža. Leto 1937, ko je bila poraba normalna, smo uvozili 43.9 milijona kilogramov bombaža, l. 1938 39.1 milijona kg in lani, ko so že nastopile uvozne ovire, 33.7 milijona kg. Od tega je odpadlo 18.1 milijona kg na bombaž in 12.2 milijona kg na bombažno prejo, ostanek pa na tkanino in tekstilne izdelke. Letos se je povečal uvoz bombaža, zmanjšal pa se je uvoz bombažne preje. Tekstilne tovarne so začele razširjati svoje predelnice, odnošni jih ustanavljati, če jih še niso imele, tako da se je kapaciteta predelnic znatno povečala in znaša zdaj okrog 35.000.000 kg na leto. Toda predelnice nimajo dovolj bombaža, da bi lahko izkoristile svojo kapaciteto. Kvaralni uvozni kontingent, ki ga je odobrila uvozni odbor pri Narodni banki, znaša samo 6.29 milijona kg, a nismo mogli niti toliko uvoziti. Po razširitvi vojne na Sredozemsko morje se naši uvozniki interesirajo predvsem za uvoz bombaža iz Rusije. Za uvoz prihaja v postev tudi Turčija, ki pa ne more mnogo izvažati. Zda je Rusija v svetovni produkciji bombaža na tretjem mestu, kar lani je Rusija pridelala 29.9 milijona bal bombaža. Naša tekstilna industrija je prejela informacije, da bomo uvažali v vrednosti okrog milijona dolarjev (50 milij. din) ruskega bombaža na leto, kar pa je zelo malo, saj smo lani samo za bombažno prejo izdali skoraj 320.000.000 din. Zato bi bilo treba kontingent za uvoz bombaža iz Rusije znatno povečati.

— Dovoljeno večje število vajencev v kovinski industriji. Trgovinski minister je izdal odlok glede na izredne razmere in tehniki dela v kovinski industriji, da je dovoljeno v tej stroki povečati število vajencev. Število vajencev v posameznih strokah je predpisano z zakonom. Po novem odloku bodo lahko v kovinski stroki, tudi v obrtnih obratih, na teritoriji uprave Beograda zaposlovali po dva vajenca v obratu, kjer je zaposlen delodajalec sam ali z dvema pomočnikoma; tri vajence, če so v obratu zaposleni trije pomočniki, štiri na štiri pomočnike, pet na pet pomočnikov, šest na sedem pomočnikov, sedem na devet, osem na enajst, devet na trinajst in deset na petnajst ali več pomočnikov. Gospodarski krogi zahtevajo povečanje števila vajencev tudi v drugih strokah, ker je zadnje čase občutno pomanjkanje delovnih moči. Kmalu bo baje sklicana v ta namen posebna konferenca, ki bo razpravljala o tem vprašanju.

— Konferenca za sanacijo hotelstva. V Beogradu je sklicana konferenca za sanacijo hotelstva v naši državi. Na to konferenco niso bili povabljeni zastopniki Hrvatske gostinske zveze, v kateri so vključeni vsi hotelirji na področju banovine Hrvatske.

— Državni dohodki v prvem letosnjem trimesečju so znašali 3.301.000.000 din. V primeri z dohodki v istem razdobju lani, ko so znašali 3.062.000.000, so bili letos večji za 239.000.000 din. Od skupnih dohodkov državnih odpadke tretjino na dohodke državnih podjetij, ki so znašali skupno 1.231.000.000 din ter so bili večji za 174.000.000 din v primeri z dohodki lani. Dohodki neposrednih davkov so znašali

membi mednarodnega položaja. Krediti, ki so bili odobreni za potrebe vojne mornarice, pa so bili tudi že izčrpani. Ladije nase proste plovice so po večini v inozemstvu, zato jih ne popravljajo v naših ladjedelnicah, s popravili ladij lokalne plovice je pa zelo malo dela.

— Pomanjkanje kruha v šibeniku zaradi stavke. V šibeniku so začeli stavkati pekovski pomočniki, kar delodajalci niso pristali na njihove zahteve po zvišanju mezd. Zaradi stavke je v šibeniku občutno pomanjkanje kruha in je nevarnost, da ostanejo brez pečiva tudi nekatere ustanove, n. pr. bolnica, ki nima svoje pekarije.

— Nenavadna nesreča. V vasi Grabovici pri Banjaluki se je pripetila nenavadna nesreča. Zemeljski usod je zasul pet hiš. Škoda je zelo velika, a še ni ocenjena.

— Vlom v župnišče. Preteklo nedeljo se je med jutranjo mašo vtihoval v škofjano pri Turjaku neznan vlomilec v župnišče. Župnik je opazil vlom takoj potem, ko je prišel iz cerkve. Vlomilec je odprl omaro, v kateri je župnik hranil denar, in vzel 10 tisočakov, spregledal pa je kuverto v sosednem predalu, v kateri so bili 4 tisočaki. Vlomilec si je prisvojil tudi samske, ki je bil spravljen v omaro, in 70 nabojev. Po dejanju je lopov pobegnil, ne da bi ga videla živa duša. Vlom je župnik takoj prijavil orožnikom na Turjaku ter obvestil tudi orožniško postajo na Grosupljem.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo oblačno, nagnjenje k nevihtam. Včeraj je bila najvišja temperatura v Dubrovniku 27, v Splitu 26, na Visu in Kumboru 25, v Zagrebu, Beogradu in Sarajevu 24, v Ljubljani 23,8, na Rabu 22, v Mariboru 19,5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760,5, temperatura je znašala 14,6.

Vsak dan je treba iz zdravstvenih razlogov desinficirati ustno votlino z zdravilno Paradinom pasto za čiščenje zob in masiranje dlesna. Paradin je v resnici najefektnije sredstvo za higieno ust in zob. Dobiva se v lekarnah po 16 din in v drogeriji Gregorij, Ljubljana.

Iz Ljubljane

— Iz Rdeči križ, pododbor Ljubljane, bo v dne 22. in 23. junija organiziral v Ljubljani zbirko prostovoljnih darov, pri kateri bodo sodelovali prijatelji in prijateljice Rdečega križa z go. Nijo Natlačenovo, soprog bane dravske banovine na čelu. Naj ne bo nikogar, ki bi odklonil prispevek v prid Rdečega križa, ko z ozirom na sedanje resne čase še bolj potrebujemo njih pomoč, ako naj dovrši svojo pripravljenost.

— Iz Nov grob. Umrla je včeraj v Ljubljani ga. Pani Papež roj. Krivan, soproga višjega zdravstvenega svetnika dr. Milana Papeža. Pogreb bo jutri ob 16.30 izpred hiše žalosti. Vrstovškova ulica 19, na pokopališču pri Sv. Križu, kjer jo položijo v ročinski grobnici. Pokopnici blag spomin, žalostnim naša iskrena sožalja!

— Iz Nadaljevanje del pri vseučiliški knjižnici v Ljubljani. Ni še zanesljivo, kdaj bodo končana vsa dela pri novi vseučiliški knjižnici. Doslej se niso bila oddana niti vsa stavbna dela. Kljub temu pa so že prepeljali nekaj arhiva v novo poslopje. Sedaj razpisuje banska uprava drugo javno pisмено ponudbeno licitacijo za oddajo pečarskih del. Licitacija bo 6. julija v tehničnem oddelku banske uprave. Proračunska vsota znaša 57.025 din.

— Iz Izpajanje prahu skozi okna je tudi v Ljubljani prepovedano, zdi se nam pa, da so hišne gospodinjice na to strogo prepoved ledo precej pozabile in ne opozarjajo več svojih pomočnic na to grdo razvado. Pomislilo naj, da ljudje po tem sodijo tudi vzgojo gospodinjic in njeno obzirnost nasproti drugim ljudem. Stresanje prahu in smeti skozi okna jim gotovo ne dela časti in ne množi ugleda. Tudi same ne marajo smeti, pepela ali celo ogorkov v skrbno aranžiranih prišedkah in na najmodernejših kloboučkih. Po naših krajih pa tudi ne velja za dokaz posebnega okusa, če kdo razstavlja posteljno perilo po oknih. Skozi okna vzhajajo rjuhe še ne pomenijo okrasa mesta, pač pa take razstave po oknih pričajo o nemodernih nazorih gospodinjic. Zato naj naše dame te tuje in zastarele razvade raje opuste, saj bi jim intervencija stražnika ne bila zelo prijetna. Sicer pa stražniki nimajo preveč časa, da bi se ozirali po oknih, in zato priporočamo javnosti, naj stražnike sama opozarja na izpajanje cunj na ulico. To je prepovedano že iz zdravstvenih razlogov, prav tako pa to zahtevata tudi obzirnost in takt do pasantov in naposled tudi dejstvo, da zaradi pomanjkanja šoferjev in bencina ni več mogoče tako pogosto skropjenje ulic.

— Iz Putnikova izleta v nedeljo. Logarska dolina, Kurešček-Turjak. Prijave do sobote.

— Iz Vlomilec Tekavca zaslišuje. Vlomilec Janez Tekavca, ki so ga v nedeljo po hudi borbi prišli v Rožni Dolini, na policijski se vedno izprašujejo kosmato vest. Kakor je sedaj ugotovljeno, je Tekavca bival dalje časa na Brdu nad Vičem, kjer je našel pri nekkih ljudeh dobro skrivališče, iz katerega je često prihajal na zrak ponoči in kradel po ljubljanski okolici. Pri se je Tekavca zadrževal na Brezovici, kjer so ga tudi lovili orožniki, vendar zaman. Rad se je tudi potepal po izanskih vaseh, kjer je v teku mesecev izvršil več vlomov in tatvin. Po končanem zaslišanju bodo lopova, ki ima na vesti nekaj nad 20 vlomov, izročili sodišču.

— Iz Mir na policijski. Policijska ima na kriminalnem polju že nekaj dni mir. Te dni je bilo aretiranih nekaj brezposelnih postopavcev, ki so se zadrževali po raznih sumljivih breznicah in se preživljali najbrže s priložnostnimi tatvinami. Med njimi je bil tudi neki Karol Ž., za katerega domnevajo, da je rad stikal po podstrešjih in odnašal vsakršne plen, ki ga je dosegel. V zapor so spravili tudi nekaj lahkotnikov, ki so jih polovili ponoči v Kolodvorski ulici in po mestnih parkih.

— Iz Nesreča pri delu. Včeraj popoldne so bili reševalci poklicani na Brdo pri Viču, kjer so naložili na avto 32letnega šoferja Mirka Blaža, stanujočega na Cesti 29. oktobra in ga odpeljali v bolnico. Blaž je nakladal na tovorni avto opako, a se je kup opake nenakrat nagnil in ga pokopal pod seboj. Blaž je dobil hude zunanje, najbrže pa še hujše notranje poškodbe.

— Iz Stritarjeve ulici št. 6 v Ljubljani pri franciskanskem mostu so našli nahaja optik in urar FR. P. ZAJEC, torej ne več na Starem trgu. — Samo kvalitetna optika. 3. l.

Boleznica

KOLENDAR

Danes: Četrtek, 20. junija: Silvertij
DANASNE PREREDITVE
 Kino Matica: Mojster duš
 Kino Sloga: Jezdec fantom II. del
 Kino Union: Akordi sreče
 Razstava protituberkulne zaštite v paviljonu J in N na velesajmu
 Smrekarjeva razstava v Galeriji Obersnel
DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočvar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste — Zaloška cesta 47.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri
 Četrtek, 20. junija: Ljubim te. Red Četrtek (Zaključek dramske sezone)

★

Nepričakovano velik uspeh je dosegla Newarioviczeva tridejanka »Ljubim te« na našem odru. Občinstvo, ki je doslej prisostvovalo tej ljubki in nad vse zabavni ter očarljivi veseligrdi, se je pri njej izredno dobro zabavalo in od srca nasmejalo. Zadržanja predstava v letošnji sezoni bo drevi, ko bodo odigrali to delo za red Četrtek. Delo je zrežiral dr. Kreft.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 20. junija: Werther. Red Sreda. Gostovanje Elize Karlovčeve in Josipa Gostiča
 Petek, 21. junija: Carmen. Premierski abonma
 Sobota, 22. junija: Carmen. Red A
 Nedelja, 23. junija: Pevska tekma

★

Za red Sreda bodo drevi pell Massenetovo opero »Werther«, kjer bo v naslovni partiji gostoval naš priljubljeni tenorist Josip Gostič, v vlogi Lote pa odlična hrvatska pevka Elza Karlovčeva, ki je v tej partiji pokazala vse svoje glasovne in igralske odlike. Temeljita izsolanost, poln in zvonko doneč organ mezzosopranske barve in inteligentna interpretacija, jo kot nalašč predestinirajo za to nelahko partijo. Gostič v vlogi Wertherja je ustvaril poleg dovršene pevke, tudi igralsko eno svojih najbolj dognanih partij.

Premierski abonma bo imel drevi svojo zadnjo predstavo in sicer se bo vprizorila velika francoska Bizetova opera »Carmen« z go. Milo Kogejem v naslovni vlogi. Partijo don Joseja bo pel naš odlični prvi tenorist Jean Franci, dočim bo kot Escamillo nastopil Janko, Micaelo pa bo pela Ribčeva. Sodelujejo še: Polajnarjeva, Poličeva, Anžlovar, Lupša, M. in B. Sanci. Našo novo nastudirano vprizoritev sta pripravila šef-režiser Debevec in kapelnik dr. Švaca. Načrte za novo inscenacijo in kostume je izdelal ing. arhitekt E. Franz. Na interesantno vprizoritev ob koncu sezone občinstvo še posebej opozarjamo.

Nenavaden dogodek, ki bo imel zelo poljuden značaj, bo tekovanje pevcev, ki bo 23. t. m. ob 20. v operi. Za tekmo se je prijavilo veliko število pevcev iz Ljubljane in tudi iz najrazličnejših krajev vse Slovenije. Posebna komisija bo izbrala izmed njih najboljši, ki bodo stopili v različni narodni in umetniški pesmi, pa tudi z opernimi arijami in operetnimi sprevi pred naše občinstvo, ki bo z glasovalnicami določilo tri najboljši pevce. Opozorjamo, da bo pevska preizkušnja za ljubljance v soboto ob 16., za tekmovalce iz drugih krajev pa v nedeljo 23. t. m. ob 10. In ob 16. Prodaja vstopnic za pevsko tekmo je pri dnevnih blagajni v operi.

Orgelska produkcija srednje glasbene šole

Na letošnji orgelski kot tretji sklepni produkciji so nastopili gojenci Srednje glasbene šole in ena gojenka Glasbene Matice (M. Müllerjeva) iz šole prof. Tomca, ki je tehnično solidno zaigrala po eno Bachovo in Fajglevo skladbo. Iz šole prof. Tomca na SŠG je najprej zaigral N. Škrabar Händlovo »Fugo v b-duru«, Hochreiterjev ne baš zanimiv »Intermezzo« in Duganov »Preludij in fugo v g-duru«; zlasti v začetku je bil v prijemih nesiguren in netočen, prav tako tudi v pedalih, kar je prispevalo tudi k ritmični nejasnosti in preostremu izvajanju tonov, ozir. akordov. Proti koncu se je umiril in poslednja skladba je bila izvedena dovolj solidno. Mnogo boljše, čeprav tudi v odstavljanju nekoliko preostre, je bila Olga Primčeva, ki je v treh Bachovih koronalnih predigrah in v Regerejev »Ave Maria« pokazala sigurnost, dobro tehnično izsolanost in tudi smiselno igr. Zelo dober je bil P. Rajgelj tako tehnično kakor tudi vsebinsko, le v nekaterih postopih je bil malo nejasen, predvsem zaradi pedalizacije; igral je Hochreiterjev »Zalni preludij« in Bachov »Preludij in fugo v g-molus«. Poslednji iz omenjene šole je bil V. Fabjani, ki je imel na programu dve zanimivi skladbi: Tomčev strogo grajen, pa vendar razgiban »Preludij in fugo na temo »Ite missa est« in živahno, pestro in kompozicijsko — vsebinsko polno Frankovo skladbo »Preludij, fuga in variacije«; tehnično je izvajalec podal obe skladbi prav dobro v vseh delih, razen morda v variacijah, ko je bila njegova igra zaradi preozkih intenzivnih razlik za spoznanje zabrisana. Tudi vsebinski del je bil smiselno izdelan in prikazan.

Iz šole prof. Premra so prav tako nastopili štiri gojenci, ki so vsi pokazali razvito skrb za čim jasnejšo in učinkovitejšo vsebinsko obdelavo. Bušič Rudolf je tehnično zelo pripravljen, sigurno in smiselno zaigral efektno Krekovo »Slavnostno predigro« in Rheinbergerjev »Ricercar«. »Vizjo« istega skladatelja in Bassijev »Finale« je dinamično in formalno dobro izdelano izvedel Ivan Melj. Prav tako skrbno, lepo zveneče, s fino igro in vsebinski naglaseno je zaigral P. Capuder Gollerjev »Slavnostni preludij« in zanimivo grajeno Premrovo »Fugo«. Ob koncu pa je absolut J. Hanc stopnji primerno tehnično prav lepo pripravljeno, ponekod nekoliko ostro odsekano, vsebinsko pravilno zamišljeno izvedel Bachov »Preludij v c-molus« in pester Springerjev »Pastorale št. 2« impresionističnega razpoloženja. Registrirala sta profesorja sama in z zanimivimi kombinacijami izvajali lepe učinke. Interesantno na bi bilo slišati registracijo, ki bi jo določali gojenci sami, v kolikor bi to njihovi razvojni stopnji seveda bilo primerno.

V celoti je orgelska produkcija pokazala zelo lepe sadove smotrnega dela. Predvsem velja to za lepe tehnične dosežke posameznih gojencev in še posebej za negovane smisla v razumevanju vsebine. Posebne tehnične del za organe je pedalizacija, s katero se je še boril marsikateri nastopajoči, kar pa je sprito težko in razlikih dosežki seveda razumljivo; kajti vsak razvoj zahteva svoj čas, da se more v redu sistematski izvršiti. Posebej naj se naglasim, da so bili na produkcijski dostojno zastopani slovenski in hrvatski avtorji, kar naj v bodoče zavzema vedno širši okvir.

Planinci, pozor!

Planinci, ki posejajo naše obmejne planine, se morajo zavedati, da so sedaj strožji predpisi v obmejnem prometu in da imajo obmejni organi težko in odgovorno službo. Obmejnimi organom je treba pokazati takoj izkaznico. V obmejnem ozemlju naj planinci ne nosijo s seboj fotografskih aparatov in naj ne fotografirajo v teh gorskih predelih, da se izognejo neprijetnostim. Dokler ne bodo nastopile stalne in mirne razmere, ne smejo planinci fotografirati v obmejnem ozemlju.

Izlet SPD. Po sedanjih uspehih izletih planincev prireja Slovensko planinsko društvo tretji izlet in sicer tokrat v Kamniške planine. V nedeljo 7. julija ob 5. zjutraj bo odpeljal poseben avtobus izpred evangelijske cerkve na Gosposvetški cesti v Ljubljani na Jezersko. Po kratkem jutranjem okrepčilu krenejo planinci takoj dalje proti Češki koči pod Grinjavcem. Kdor hoče, lahko ostane v okolici koč, drugi pa lahko krenejo po zavarovani poti preko severne stene na vrh Grinjavca ali pa se povzpnejo na Kočno in sosedne vrhove. Ob 20. se zberejo planinci zopet na Jezerskem pri avtobusu, ki bo ob tem času odpeljal nazaj proti Ljubljani. Prijavite se čimprej v društveni pisarni SPD na Aleksandrovi cesti, da vam rezervira sedež v avtobusu.

Iz Maribora

— Oseba vest. Diplomiral je na pravni fakulteti ljubljanske univerze Mariborčan Borislav Plik. Iskreno čestitamo!

Zivljenja se je »navečal« 27letni pos. sin Franc Rebernik iz Osluševca. V trenutku duševne zmedenosti je segel po britvi in si prerezal vrat. Nezvestnega in vsega krvavega so pripeljali v mariborsko bolnico, kjer si zdravnik prizadevajo, da bi mu rešili življenje, toda poškodbe so tako težke, da je malo upanja, da bi okrevail. Vzroki obupnega dejanja niso točno znani.

— O tem in onem. Na nocojšnjem obdobjem zboru zadruge »Pohorska železnica« bodo odločili glede nadaljnjega obstoja omenjene zadruge. — Več prebivcev je poginilo ob priliki večjega transporta, ki je bil namenjen čez mejo. — 70letna ddnarica Jera Strelec je obležala pod naloženim vozom. Ima težke poškodbe. Prepeljali so jo v bolnico.

— Kazne novice. Na Tržaški cesti je 25letni Franc Košmelj padel z drugega nadstropja in obležal z zlomljenima nogama. Zdravi se v bolnici. V Koroških ulici je padel s črešnje 13letni Franc Šiblak, ki je obležal z zlomljeno levico in presekanimi ustnicami. Tudi Šiblak so prepeljali v bolnico. — Na Meljski cesti 26 je zavozil tovorni avto v izložbo frizerskega salona Ljudmile Krefti, ki ima zaradi razbite šipe nad 2000 din škode. — Na Frankoparovi ulici je prišel pod kolesa enovoznega voza gletni železničarjev sin Rudolf Semenčič, ki je obležal z zlomljeno desno nogo. — Hud pes je napadel 13letno vinčarjevo hčerko Heleno Pavlič iz Košakov ter jo tako nevarno obgrizel po rokah in nogah, da se je Pavličeva morala zateči v bolnico. — Drzni klicovci so vdrli v stanovanje posestnika Ivana Habjančiča v Selnici ob Dravi. Prebrskali so v odsotnosti domačinov vse stanovanje ter odnesli razne jestvine, obleke, perilo in druge predmete v skupni vrednosti okoli 1500 din. — Ob kolo je prišel železničar Konrad Cafuta, ki mu ga je neznan zalikovec ukradel izpred neke gostilne na Aleksandrovi cesti. Kolo, ki je znamenje »Walfenrad«, je vredno 1200 din.

— Kavaler. Pri Sv. Barbari je napadel neki moški 67letno posestnico Nežo Vidovič. Prizadel ji je več udarcev in se je revica zgrudila nezvestna na tla. Prepeljali so jo v bolnico. Za »kavalerjem« pozivajo.

Iz Kranja

Himen. Poročila sta se gđ. Boža Plahuta in Marko Štuhec, oba vneta izralca Narodne čitalnice in zavedna Sokola. Iskreno čestitamo.

Nesreče. Cestna dela v mestu povzročajo zaradi preozkih cest čim dalje več nesreč. Poročilo smo že o karambolih motorjev in avtomobilov, v zadnjem času pa se je primerilo vsled pogostih nalivov, da zdrčijo razna vozila s cestišča na spodaj ležeči del novogradske ceste. V nedeljo popoldne je zdrčnil v bližini stare tehnične na Vidovdanci cesti neki osebni avto iz Trčica in so se potniki vsled razbitih šas močno porezali, da so morali iskati zdravniško pomoč. Naslednji dan se je prevrnil voz nekega posestnika s Predvorja na novi del ceste in so ga močno poškodovane komaj zvezle na cesto. Naj bodo te stalne se ponavljajoče nesreče opozorilo odgovornim, da bi pospešili dela na teh delih cest, ki jih ni mogoče obiti s preusmeritvijo prometa po stranskih poteh.

V gramozni lami pri vasi Naklo se je ponesrečil delavec Franc Murzelj. Pri konjanju gramoze se je nenadoma zrušil nard del zornega sloja proda in ga pokopal. Komaj 18letni delavec je dobil precej resne poškodbe po glavi in ostalem životu. Kranjski reševalci so ga takoj prepeljali v ljubljansko bolnico.

Kino »Narodni dom« predvaja drevi v petek ob 21. filmu »Medeni meseci«. Umrla je gđ. Vilma Polžaj, hčerka lasnika knjigovoznice. Smrt hčerke Vilme je družino tem bolj prizadela, ker je to že tretji smrtni primer v družini. Naj v miru počiva, preostlim naše globoko sožalje!

Iz Metlike

— Poizkušen samomor. Zaradi nesrečno ljubezni si je poskušal skrajšati življenje 22letna P. E. iz Metlike, ki je v nerazodnosti segla po octovi kislini. Materji je pustila poslovislo pismo in nato odšla v Crnomelj, kjer je izvršila svojo namero. Nesrečno so po prvi zdravniški pomoči odpeljali v javno žensko bolnico v Novem mestu, kjer ji bodo skušali rešiti življenja.

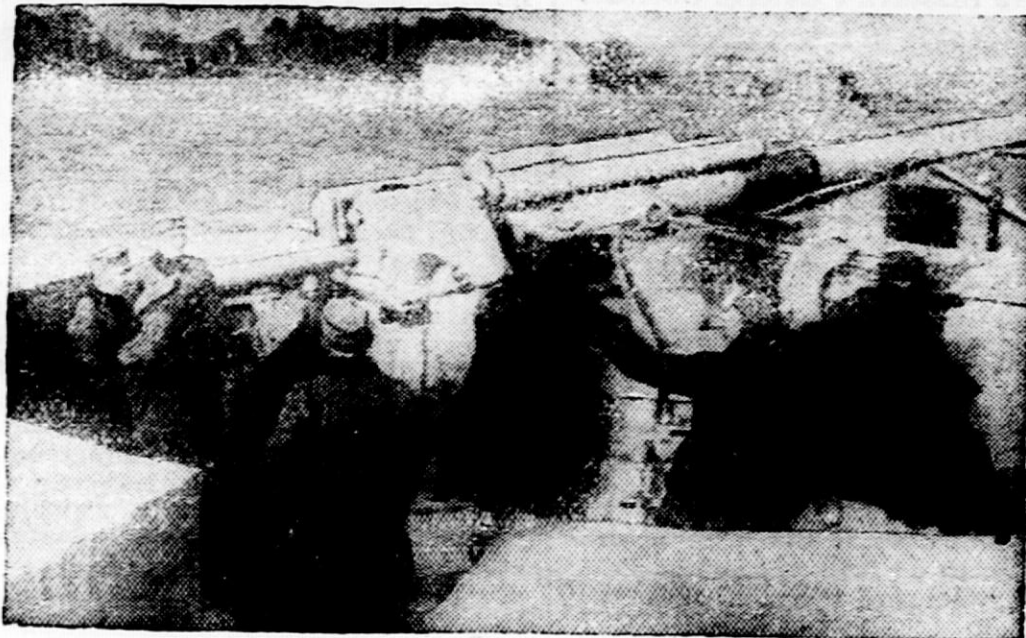
Veliki topovi nekdanj in dandanes

S topovi velikega kalibra konkurirajo letalske bombe, vendar pa njihov pomen ni postal nič manjši

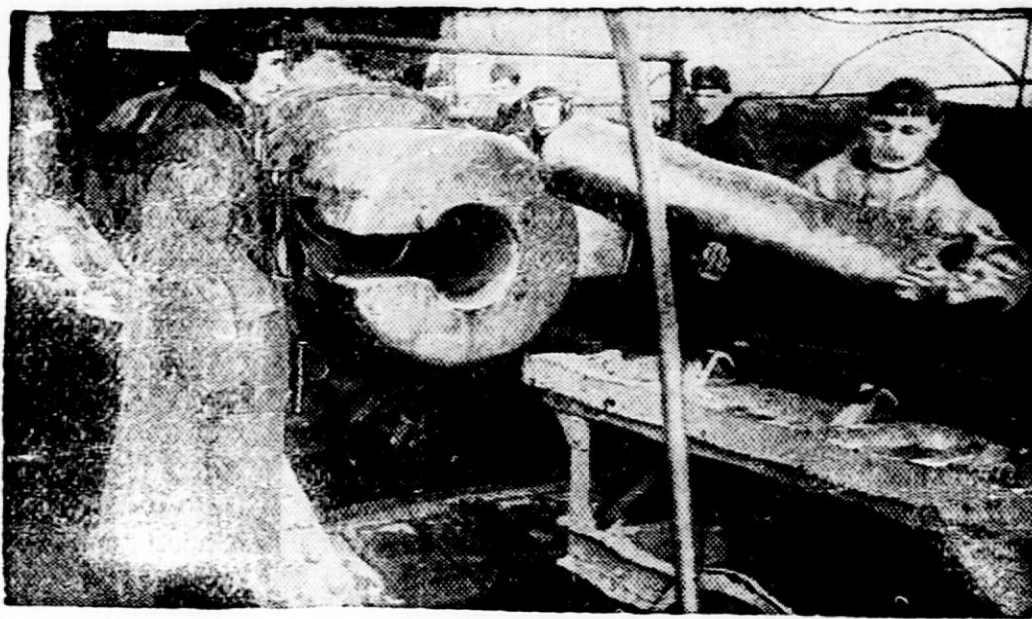
Tudi topovi imajo zanimivo zgodovino. To orozje se je znatno spremenilo v dolgi dobi svojega razvoja, vendar je težko reči, če je razvoj že zaključen. Med svetovno vojno se je zdelo, da bodo veliki topovi začeli prevladovati nad manjšimi. V se-

dani vojni se pa zopet uveljavljajo topovi manjših kalibrov. Topovom večjega kalibra sedaj zelo konkurirajo letalske bombe, vendar pa tudi dandanes ne kaže podcenjevati velikih topov.

Napačna bi bila domneva, če bi mislili,

Nemška baterija za obrambo obale

Basanje nemškega obalnega topa

da v starih dobah niso bili znani veliki topovi. Že v prejšnjih stoletjih je bilo povsem jasno, da imajo topovi tem večji učinek, čim večji so, niso pa takrat še poznali eksplozivnih granat. Streljali so s kamnitimi krogli, ki so imele železni ali svinečni oklep. V izdelavi velikih topov so se odlikovali zlasti livarji v Flandriji, posebno v Liègeu. Tudi v Nemčiji so bili sloviti livarji v krajih vzdolž Rena.

V Gandu je še ohranjen starinski veliki top, ki ga imenujejo »Dulle Griet« (neumna Marketa). To je možnar, ki ima pet metrov dolgo lafeto. Njegovo ime nas spominja na slovito nemško »leno Marketo«. Kamnite krogle tega možnarja, ki je bil vliit l. 1411 v Gandu, so tehtale po 200 kg. Drug podoban top je bil tudi narejen v Gandu ter je bil 13 m dolg in je njegove krogle tehtale celo po 2000 kg. V starih časih teh vrst velikih topov ni bilo malo. Z uporabo tako velikih in okornih topov je bila težava predvsem s prevozom. Zato so v tistih časih izdelovali predvsem manjše topove. Velike topove so začeli izdelovati v večjem številu šele v 19. stoletju. V bojih Belgijcev za neodvisnost l. 1832 so Francozi uporabljali za bombardiranje Anversa, ki so ga branili Nizozemci, »veliki lisečni možnar«, ki je bil le 1.66 m dolg in je imel kaliber 60 cm. Topovske krogle so bile težke po 587 kg. Ves top je tehtal 7750 kg in za njegov prevoz so potrebovali 36 konj. Ta top je po 20. strelu počil.

Prvi moderni veliki topovi so se pojavili v svetovni vojni in sicer avstrijski kalibra 30.5 cm. Top tega kalibra so prevažali po železniških tračnicah s pomočjo motorja. V tej dobi se je pojavila tudi slovita »debeli Berta«, Kruppov izdelek, top kalibra 42 cm, ki so ga prevažali na 12 posebnih vagonih in je tehtal 88.000 kg. Njegove krogle so tehtale le po 400 kg, a so bile tako učinkovite, da jih je bilo dovolj pet za napad na Liège, za napad na Namur in Maubeuge pa celo samo po ena.

Zelo zanimivi so tudi načrti za topove, ki niso bili nikdar izdelani. Konstruktorji topov so se pečali z različnimi zamislimi, da bi iznašli topove, pri katerih bi ne uporabljali smodnika. Značilno je, da je za streljanje s topovi v rabi še vedno smodnik kakor v srednjem veku, čeprav sedaj ljudje obvladajo tudi mnoge druge fizikalne sile, ki bi bile morda primerne za streljanje. Kljub temu se jim ni posrečilo iznašati nič priporočljivega, da bi zamenjali smodnik s kakšno drugo silo. Laiki mislijo, da bi bila zelo primerna uporaba stisnjene zraka za streljanje s topovi. Prvič so se s to idejo pečali pred 50 leti in v ta namen je bila postavljena priprava, ki je teh-

tala 19 ton, med tem ko je topovska krogla sama tehtala le 63 kg. Že to nam kaže dovolj, kako nepraktični bi bili topovi z uporabo stisnjene zraka. Tudi eksperimenti nekega francoskega inženjerja pred 30 leti, se niso obnesli. Prav tako so opustili nadaljnje poskuse streljanja z zmesjo vode in eksplozivnih plinov. Tudi para ni primerna za uporabo pri topovih. Morda bi lahko uporabili električno silo, toda doslej še ni bilo nobene praktične priprave, ki bi jo lahko s pridom uporabljali za ta namen.

Žrtve strele

Med ljudmi je zelo globoko ukoreninjen strah pred nevihtami. Posebno ljudje, ki delajo na prostem, se navadno izredno bojijo, da bi jih presenetila nevihta. Izkušnje pa kažejo, da se pred strelo, ki se je ljudje tako silno bojijo, lahko obvarujemo. Ljudje se vedno zelo greše, da se ob nevihtah zatekajo pod drevesa ter se tako izpostavljajo nevarnosti strele. Bolje bi bilo, če bi jih dej posteno premočili. Statistika nam kaže, da žrtve strele ni posebno mnogo.

V Angliji ubije strela na leto povprečno 12.4 ljudi, če računamo povprečje za daljšo dobo. To se pravi, da ne pride na milijon ljudi niti ena žrtev, temveč šele na 3 milijone. Mnogo ljudi pa ubije strela na Madžarskem in sicer 16 ljudi na milijon prebivalcev. V Zedinjenih državah, na Koroskem in bivšem štajerskem, kjer so pogosto nevihte, ubije strela 10 ljudi na milijon prebivalcev. V srednjeevropskih pokrajinah, na Češkem, v Prusiji in v Šleziji se giblje število žrtve strele od 4 do 5 ljudi na milijon prebivalcev. V Franciji in na Švedskem ubije strela na leto 3 ljudi na milijon prebivalcev. V Belgiji zahteva strela na milijon ljudi le dve žrtvi.

Ugotovljeno je, da se mnogo ljudi, ki

vanje treščil, zopet osvesti in pozdravi. Nekoč je tresčilo v neki cerkev na Češkem, kjer je bilo zbranih nad 300 ljudi. Dvesto izmed njih jih je ostalo zdravih, 100 se jih je onesvestilo, 30 se jih je moralo nekaj časa zdraviti v domači oskrbi, šest ljudi pa je bilo ubitih. V drugem primeru, ko je tresčilo v množico ljudi, je strela oplazila 92 ljudi, ubitih je bilo samo 10, lahko ranjenih pa 55. V nekem primeru je tresčilo v dvorano, kjer je sedelo 250 ljudi. Ubit je bil le en človek takoj, drugi pa je umrl na posledicah ran pozneje. 60 ljudi je obležalo omamljenih, a nihče izmed njih ni bil ranjen. Drugi so se le prestrašili, ne da bi se jim kaj zgodilo. Mnogo je odvisno od tega, koliko žrtev zahteva strela v podobnih primerih, kakšna je prevečenost tal. Če so tla pramočena, je nevarnost večja. Zato je potrebno, da se ljudje umaknejo v primerno zavetje, če delajo na prostem, preden se razbesni neurje. Upoštevati pa moramo, da je že večkrat tresčilo v človeka, ko je bežal na prostem pred nevihto. Zato je prejšnje čase tudi preprosti ljudje trdili, da bežeči človek privlači strelo.

Več žrtve pa zahteva strela, ko tresči med čredo živali. Nekoč je tresčilo v ovčjo stajo, kjer je bilo 1800 živali. 1.200 jih je bilo omamljenih, 556 pa ubitih. Če tresči med ljudi, so posledice zelo različne. Tako strela nekatere le malo ožge po koži. Zgodi pa se tudi, da človeku skoraj povsem raztrga obleko, ne da bi bil ranjen. To se je zgodilo nekemu kleparju, ko je popravljal streho na cerkvi. Tresčilo je v njegovih neposredni bližini in strela ga je skoraj povsem slekla, ne da bi dobil kakšne večje rane. Do drugega tako nenavadnega primera je prišlo, ko je tresčilo v nekega človeka, in mu povsem raztrgalo peto, med tem ko je ostal sicer brez vsake druge rane. Ta žrtev strele je nosila čevlji z železnimi podpetnicami.

SONCE SIJE VSAKOMUR

NIVEA CREME

Veliko in malo v mestu in na deželi, vse hoče v obilni meri uživati čudovito sonce. Toda Vašo na mraz navajeno kožo je treba najprej zavarovati z NIVEO, ker tedaj bo ostala sveža in zdrava. Zato nikar ne pozabite okrepčati svojo kožo z NIVEO, preden greste iz hiše.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklci, izjave beseda din 1.— davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO
Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 3.— din

MALINOVEC
naraven, kg din 17.—, nudi
HOMAN, Sv. Petra c. 81

Poslužite se
malih oglasov

v
»Slov. Narodu«
kiso
najcenejši!

50 PAK ENTLANJE
izuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic — velika zaloga perja po 7.— din
»Ljubljana«, Gospodarska c. 12
»Ljubljana« ul. 3 4. L.

ZA VSAKO PRILIKO
najboljša in najcenejša oblačila
si nabavite pri
PRESKER
Sv. Petra cesta 14

SLUŽBE
Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

PEKOVSKEGA POMOČNIKA
sprejem takoj. — Matija Zupančič, Dol. Logatec. 1558

ČEVLJARSKEGA POMOČNIKA
za splošna dela sprejme takoj
Kmet Ivan, čevljar, Brezno, p. Laško. 1559

KUPIM
Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

STARINSKE PREDMETE
vsakovrstne, preproge, pohištvo, porcelan, slike in umetniške slike kupujem in prodajam.
Demšar, Ljubljana, Kolodvorska ul. 30. 31. L.

POZOR!
Kupujem rabljene čevlje, moške obleke, rabljeno perilo in stare cunje. Klavžar, Vošnjakova ul. 4. 1418

PRODAM
Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

SVEŽE ČESNJE
I.a, trde, črne in rumene, kg din 5 — 6 v košarah po 45 kg razpošilja brzoovozno — franko podvoz — G. Drechsler, Tuzla. 1551

Izvrstna MEDICA
barva ustne in lica!
Dobite jo v
MEDARNI
Ljubljana, Zidovska ulica 6

OPERNA KLET V LJUBLJANI

nudi vsako sredo, četrtek in petek sveže pošiljke najboljših morskih rib

Danes za sladokusce tudi jastog in grancievoli. Poleg bogato zalozene kuhinje imamo razne bosanske posebnosti, kakor okusne ražnjiče, čevapčice itd. — Točimo zajamčeno pristna dalmatinska vina in razne druge pijače. — Pivo v vrčih!
Za oddih prijazen vrt v zatišju!

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA
KNAJPEVA 5
IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN
»REPROSTE IN NAJFINJEŠE«

Najboljši vod. k po radijskem svetu je
»NAŠ VAL«

sporedi evropskih postaj na vseh valovih
stokov, članki roman, novela novice
& radijskega in televizijskega sveta, rimski
pregled ogradnih natečaj, smešnice.

izhaja vsak petek in je tudi upo. ilustriran:
OPRAVA: Ljubljana, Knaipjeva ulica 5.
SAMO NEKOLIKO PAR VEČ
in vaše zdravje je sigurno zavarovano

Inserirajte v »Slov. Narodu«!

Krinka ljubezni

Roman

— Se trenutek, — je dejal markiz, — izvolite nam pustiti listine za primerjavo: nov in star pisemski papir in izjavo o izpremembi vodnega znaka.

Baillegiane nedvomno ni mogel ničesar odreči tistemu, ki ga je vezala nanj... njegova vest... in morda tudi hvaležnost.

Razgrnil je na Pavertovi mizi zaželeno dokumente, potem je pa pozdravil gospoda in odšel.

Ko je ostal markiz de Valcor sam z vodjo »skrajne sredine«, je pustil svojo brezbriznost na divanu. Vstal je in vrgl tlečo cigaro v peč, potlej je pa stopil pred poslanca, mu pogledal globoko v oči in vprašal:

— No, torej?

Poslanec je skušal premagati svoje razburjenje. Slutil je v glavnem, kaj bo sledilo, in mislil je, da sploh ne bo imel dovolj hladnokrvnosti, da bi koval iz tega čim več koristi.

— No, torej, dragi moj markiz, častitam vam iz

vsega srca. Saj veste, da nisem dvomil, da je pravica na vaši strani... In zdaj je doprinesen še dokaz, da je res tako. Vidite, da me to zelo veseli.

— Da, dokaz je doprinesen, — je ponovil Renaud porogljivo. — Dokaz je potlačen, ste menda hoteli reči. O, take sreče pa vendar nikoli ne obesimo na mernik.

— Sodno je to že storjeno. Objavljena bo izjava izvedencev, proglašeno bo, da ni poudarja za sodno postopanje zavoljo procesa in tako preide sodišče preko tega kratkoma k procesu. Obsojen bom v javnem mnenju še preden se prične obravnava o moji aferi pred civilnim sodiščem. Baillegianovo pričevanje? Vsako sodišče ga bo odklonilo, češ da je blazen ali podkupljen. Ali ste že videli, kako se ta sistem razteza? Dva tabora se bosta lahko v Franciji znova organizirala na tej točki kakor na trdnem temelju. Tisoči ljudi bodo razpravljali o popisnem koščku papirja in nihče izmed njih ga ni videl. Dati listino poštemu in kompetentnemu človeku, da bi jo proučil, bo težje, nego združiti stotisoč strastnih ljudi, ki bodo pripravljeni dati se razsekati za to, da jo proglaše za avtentično. Toda pri vsem tem bo moja izjava razveljavljena v šestih dneh in jaz bom obsojen.

Pavert se je zasmejal.

— No, torej, vidim vas že na cilju, dragi moj tovariš. Vi ste namreč sedaj moj tovariš. V resnici pa ne dvomite, da bo vaša izjava potrjena.

— Ne, ker ste vi tisti, ki bo dosegel, da bo potrjena.

— Ah, ah, vidim, da se bolj zanašate na politiko, nego na sodišča.

— O, sodišča!... Saj jih poznamo.

— No, markiz, kaj pričakujete od mene?

— Tisto, na kar mislite, Pavert, in kar vas mika.

Kar priznajte!

— O, tu se lahko človek nabere udarcev.

— Vi se jih ne bojite.

— Vi želite, da bi vložil v parlamentu interpelacijo v vaši zadevi in položil te papirje na plenarni seji samemu čuvvarju pečata pod nos?

Govoreč tako je poslanec posmehljivo trkal s slo-nokoščnim nožem po listkih, ki jih je bil pustil na mizi izvedencev.

— Če se vam bo zdelo primerno, lahko tudi daste svoji pobudi obliko interpelacije. To je stvar vas in vaše skupine. Vse, za kar vas prosim, je, da povzamete besedo, ko se bo govorilo o moji izvolitvi. Dotlej moji nasprotniki gotovo pridejo na dan z izjavo svojih izvedencev. V tem pogledu ste lahko brez skrbi. Uničiti me bodo hoteli s to strašno, navidez nepobitno izjavo. Pismo je avtentično in napisano je bilo pred dvajsetimi leti. Sami dobro veste, da prinaša to pismo s seboj tudi mojo obsodbo. Jaz sam ga proglašam za potvorbo in zakrivil sem tako poleg vseh drugih še to drzno sleparijo. Oni namreč soglasno zanikajo, da bi šlo za potvorbo. Po tem, kako so se vsi ti kričali s skrajne levece požurili s pripovedovanjem, da sem razil cel potoke zlata po Bretagni, da sem dal razširiti conquetsko pri-

stanišče in da so bili vsi moji volilci podkupljeni — boste pač lahko presodili, da ne bo mnogo tovarišev, ki bi glasovali zame. In tu, dragi moj Pavert, dosežete lep uspeh s tem, da stopite na tribuno in izjavite: Dovolite — tu je še ena malenkost... o, skoraj ni vredno govoriti o nji... gre za vodni znak na tem papirju.

Renaud je počil v smeh. V smeh, kakršen ni igral pogosto na ustih tega ponosnega moža. Smehljaj se je pogosto, kajti smehljaj je pomenil velikodušnost. Ni se pa smejal, kajti smejati se pomeni popuščati. Toda, zdaj je bil tako vesel, da se ni mogel premagati.

Pavert je bil sicer navdušen za svojo vlogo, vendar se mu pa ni prav nič mudilo sprejeti jo.

— Bože moj, — je vzkliknil in se prijel za glavo.

— Kdo vas ovira? — je vprašal markiz.

— Gospod markiz, ali bi se ne mogli obrniti na koga drugega? Saj vam menda ni mnogo ležeče na govornikov spretnosti. Dejstvo je tu in ono govori samo zase.

— Kako to? — je vzkliknil Renaud presenečeno.

— Mar to ne odgovarja več vaši politični smeri?

— To še preveč odgovarja moji politični smeri. Še preveč, pravim... Razumete? To me potiska naravnost na desno. V tem primeru bi bil s svojo stranko zvezan z reakcionarno opozicijo. Moji pristajali bi se upirali. Kaj bi se zgodilo z mojim sistemom, če bi prišel na tehtnico, ki je moja in moč mojih prijateljev?